Κυρίαρχες και Κυριαρχούμενες Στρατηγικές

ΘΕΩΡΙΑ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Γ. ΓΑΛΑΝΗΣ, Δ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΟΥ

Παράδειγμα 1:

Ας δούμε ένα αρχικό παράδειγμα για να κατανοήσουμε τις βασικές έννοιες της Θεωρίας Παιγνίων.

Παράδειγμα 1:

- Έστω δύο παίκτες $1,2$. Κάθε ένας από αυτούς διαθέτει $4€$.
- Εγώ διαθέτω $8\$$.
- Κάθε παίκτης i τοποθετεί w_i χρήματα σε έναν φάκελο. $i = 1,2$

Παράδειγμα 1:

- Κάθε παίκτης i τοποθετεί w_i χρήματα σε έναν φάκελο. $i = 1,2$
- Εγώ δίνω σε κάθε παίκτη i, $\frac{8w_i}{w_1+w_2}$ αν $w_1 + w_2 \neq 0$, ενώ δίνω $0\$$ σε κάθε παίκτη αν $w_1 + w_2 = 0$.
- Ότι δεν έχει βάλει ο κάθε παίκτης στον φάκελο το κρατάει για τον εαυτό του.

Παράδειγμα 1:

- Ποιο είναι το minimum κέρδος που έχει εξασφαλίσει κάθε παίκτης;
- Έχει νόημα να τοποθετήσουν και οι δύο 0$ στον φάκελο τους;
- Ποια στρατηγική είναι η πιο συμφέρουσα για κάθε παίκτη;
- Υπάρχει μία στρατηγική (ένα ποσό στον φάκελο) που κάποιος παίχτης δεν πρέπει να επιλέξει;
- Ποια είναι η ποιο από κοινού συμφέρουσα στρατηγική;

Παράδειγμα 1:

- Τι πιστεύετε ότι θα συμβεί όταν πραγματοποιηθεί το παίγνιο αν θεωρήσουμε ότι οι παίκτες μας είναι νοήμονες;

Παράδειγμα 1:

<u>Λύση – Προσέγγιση Προβλήματος</u>

Ας δούμε ποιο θα είναι το κέρδος του παίκτη 1, μετά την πραγματοποίηση του παίγνιου.

- Ο παίκτης 1 είχε $4\$$, τοποθέτησε στον φάκελο, άρα έχασε $w_1\$$ από την κατοχή του
- Ενώ δέχθηκε $\frac{8w_1}{w_1+w_2}\$$ από εμένα.

Παράδειγμα 1:

- Άρα συνολικά το κέρδος του είναι:

$$\begin{cases} \dfrac{\mathbf{8}\boldsymbol{w}_{\mathbf{1}}}{\boldsymbol{w}_{\mathbf{1}}+\boldsymbol{w}_{\mathbf{2}}}+\mathbf{4}-\boldsymbol{w}_{\mathbf{1}}, & \boldsymbol{\alpha\nu} \quad \boldsymbol{w}_{\mathbf{1}}+\boldsymbol{w}_{\mathbf{2}} \neq \mathbf{0} \\ \mathbf{4}, & \boldsymbol{\alpha\nu} \quad \boldsymbol{w}_{\mathbf{1}}+\boldsymbol{w}_{\mathbf{2}} = \mathbf{0} \end{cases}$$

Παράδειγμα 1:

- Για τις διάφορες επιλογές (στρατηγικές) των δύο παικτών στον παρακάτω βλέπουμε τα διαφορετικά κέρδη του παίκτη 1.

		Player 2's bid				
		$0	**$1**	**$2**	**$3**	**$4**
Player 1's bid	**$0**	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00
	$1	$11.00	$7.00	$5.67	$5.00	$4.60
	$2	$10.00	$7.33	$6.00	$5.20	$4.67
	$3	$9.00	$7.00	$5.80	$5.00	$4.43
	$4	$8.00	$6.40	$5.33	$4.57	$4.00

Παράδειγμα 1:

Παρατήρηση: Αντίστοιχος είναι και ο πίνακας κερδών του παίκτη 2.

- Από τον πίνακα κερδών βλέπουμε ότι το minimum κέρδος που έχει εξασφαλίσει κάθε παίκτης είναι 4$.
- Δεν έχει νόημα να τοποθετήσουν και οι δύο 0$ στον φάκελο τους, εφόσον τότε το κέρδος τους θα είναι το ελάχιστο δυνατό. Υπάρχουν άλλες στρατηγικές αρκετά ποιο συμφέρουσες και για τους δύο παίκτες.

Παράδειγμα 1:

- Το μεγαλύτερο κέρδος που μπορεί να έχει ο κάθε παίκτης είναι 11$. Όμως αν ο ένας παίκτης έχει maximum κέρδος 11$, σύμφωνα με τον πίνακα ο άλλος παίκτης θα έχει minimum κέρδος 4$.
- Επομένως καταλαβαίνουμε ότι κανένας νοήμον παίκτης δεν θα διαλέξει μια τέτοια στρατηγική.

Player 1's bid \ Player 2's bid	**$0**	**$1**	**$2**	**$3**	**$4**
$0	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00
$1	$11.00	$7.00	$5.67	$5.00	$4.60
$2	$10.00	$7.33	$6.00	$5.20	$4.67
$3	$9.00	$7.00	$5.80	$5.00	$4.43
$4	$8.00	$6.40	$5.33	$4.57	$4.00

Παράδειγμα 1:

- Για τον παίκτη 1 έχει μεγαλύτερο κέρδος να βάλει στον φάκελο 2\$ από το να βάλει 0\$, 3\$ ή 4\$. Ανεξάρτητα από την επιλογή του δεύτερου παίκτη.
- Άρα οι στρατηγικές αυτές είναι στρατηγικές που

Δεν θα επιλέξει ο παίκτης 1.

Player 1's bid \ Player 2's bid	**\$0**	**\$1**	**\$2**	**\$3**	**\$4**
\$0	\$4.00	\$4.00	\$4.00	\$4.00	\$4.00
\$1	\$11.00	\$7.00	\$5.67	\$5.00	\$4.60
\$2	\$10.00	\$7.33	\$6.00	\$5.20	\$4.67
\$3	\$9.00	\$7.00	\$5.80	\$5.00	\$4.43
\$4	\$8.00	\$6.40	\$5.33	\$4.57	\$4.00

Παράδειγμα 1:

Player 1's bid \ Player 2's bid	$0	$1	$2	$3	$4
~~$0~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~
$1	$11.00	$7.00	$5.67	$5.00	$4.60
$2	$10.00	$7.33	$6.00	$5.20	$4.67
~~$3~~	~~$9.00~~	~~$7.00~~	~~$5.80~~	~~$5.00~~	~~$4.43~~
~~$4~~	~~$8.00~~	~~$6.40~~	~~$5.33~~	~~$4.57~~	~~$4.00~~

Παράδειγμα $\mathbf{1}$:

- Αντίστοιχα όμως και για τον παίκτη 2 , οι στρατηγικές $0\$, 3\$$ ή $4\$$ δεν είναι συμφέρουσες και δεν θα της επιλέξει.
- Γεγονός που είναι γνωστό και στον παίκτη 1.
- Επομένως και αυτές οι στρατηγικές διαγράφονται από το παίγνιο.

Παράδειγμα 1:

Player 2's bid

Player 1's bid	$0	$1	$2	$3	$4
$0	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00
$1	$11.00	$7.00	$5.67	$5.00	$4.60
$2	$10.00	$7.33	$6.00	$5.20	$4.67
$3	$9.00	$7.00	$5.80	$5.00	$4.43
$4	$8.00	$6.40	$5.33	$4.57	$4.00

Παράδειγμα 1:

- Από τις δύο στρατηγικές που έμειναν, για τον κάθε παίκτη η στρατηγική $2\$$ είναι πιο συμφέρουσα από την στρατηγική $1\$$.
- Γεγονός που είναι γνωστό και στους δύο παίκτες.
- Επομένως οι στρατηγικές $1\$$ διαγράφονται από το παίγνιο και για τους δύο παίκτες.

Παράδειγμα 1:

			Player 2's bid		
		~~$0~~	$1	$2	~~$3~~	~~$4~~
Player 1's bid	~~$0~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~	~~$4.00~~
	~~$1~~	~~$11.00~~	~~$7.00~~	~~$5.67~~	~~$5.00~~	~~$4.00~~
	$2	~~$10.00~~	$7.33	$6.00	~~$5.20~~	~~$4.67~~
	~~$3~~	~~$9.00~~	~~$7.00~~	~~$5.80~~	~~$5.00~~	~~$4.43~~
	~~$4~~	~~$8.00~~	~~$6.40~~	~~$5.33~~	~~$4.57~~	~~$4.00~~

Παράδειγμα 1:

Player 2's bid

Player 1's bid	**$0**	**$1**	**$2**	**$3**	**$4**
$0	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00	$4.00
$1	$11.00	$7.00	$5.67	$5.00	$4.60
$2	$10.00	$7.33	$6.00	$5.20	$4.67
$3	$9.00	$7.00	$5.80	$5.00	$4.43
$4	$8.00	$6.40	$5.33	$4.57	$4.00

Παράδειγμα 1:

- Άρα η από κοινού ποιο συμφέρουσα στρατηγική είναι κάθε παίκτης να βάλει στον φάκελο του 2$.
- Σε αυτή την περίπτωση τα κέρδη των παικτών θα είναι

$$\frac{\boldsymbol{8w_i}}{\boldsymbol{w_1 + w_2}} + \mathbf{4} - \boldsymbol{w_i} = \frac{\mathbf{8 \cdot 2}}{\mathbf{2 + 2}} + \mathbf{4} - \mathbf{2} = \mathbf{6\$}$$

Για τον κάθε παίκτη.

Επίλυση Παιγνίου

- Ως επίλυση ενός παιγνίου ορίζουμε τον προσδιορισμό των επιλογών που θα κάνουν οι παίκτες στο παίγνιο.
- Η πιο απλή έννοια επίλυσης χρησιμοποιεί τις οριζόμενες ως **κυρίαρχες** και **κυριαρχούμενες στρατηγικές**
- **Τι είναι όμως κυρίαρχες** και **κυριαρχούμενες στρατηγικές;**

Ας τις κατανοήσουμε μέσω του επόμενου παραδείγματος

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές – Παράδειγμα 2:

Παράδειγμα 2:

Έστω το σύνολο των παικτών $N = \{1,2\}$.

- Το σύνολο των στρατηγικών του παίκτη 1 είναι $X_1 = \{A_1, B_1, \Gamma_1\}$ και του παίκτη 2 είναι $X_2 = \{A_2, B_2, \Gamma_2\}$.
- Οι αποδόσεις των δύο παικτών φαίνονται στον παρακάτω **πίνακα αποδόσεων.**

Παράδειγμα 2:

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$	$\mathbf{\Gamma_2}$
$\mathbf{A_1}$	2,0	2,1	1,2
$\mathbf{B_1}$	0,0	1,1	0,0
$\mathbf{\Gamma_1}$	3,2	0,1	1,1

Παράδειγμα 2:

- Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ανεξάρτητα της στρατηγικής του παίκτη 2, η στρατηγική A_1 του παίκτη 1 αποφέρει μεγαλύτερη απόδοση από τη στρατηγική B_1.

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$	$\mathbf{\Gamma_2}$
$\mathbf{A_1}$	$\mathbf{2}, 0$	$\mathbf{2}, 1$	$\mathbf{1}, 2$
$\mathbf{B_1}$	$\mathbf{0}, 0$	$\mathbf{1}, 1$	$\mathbf{0}, 0$
$\mathbf{\Gamma_1}$	3,2	0,1	1,1

Παράδειγμα 2:

- Σε αυτήν την περίπτωση θα λέμε ότι **η στρατηγική A_1 κυριαρχεί αυστηρά επί της στρατηγικής B_1** ή ότι **η στρατηγική B_1 είναι αυστηρά κυριαρχούμενη από την A_1** .

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$	$\mathbf{\Gamma_2}$
$\mathbf{A_1}$	$\mathbf{2}, 0$	$\mathbf{2}, 1$	$\mathbf{1}, 2$
$\mathbf{B_1}$	$\mathbf{0}, 0$	$\mathbf{1}, 1$	$\mathbf{0}, 0$
$\mathbf{\Gamma_1}$	3,2	0,1	1,1

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές

Συμβολισμοί:

- Ως $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ ορίζουμε έναν συνδυασμό στρατηγικών όλων των παικτών.
- Συχνά θα γράφουμε $x = (x_i, x_{-i})$ όπου ο συνδυασμός x_{-i} εμπεριέχει τις στρατηγικές όλων των παικτών, εκτός του i.
- Ορίζουμε $\mathrm{X}_{-\iota} = \mathrm{X}_1 \times \mathrm{X}_2 \times \cdots \times \mathrm{X}_{\iota-1} \times \mathrm{X}_{\iota+1} \times \cdots \times \mathrm{X}_n$, δηλαδή το καρτεσιανό γινόμενο των συνόλων των στρατηγικών όλων των παικτών εκτός του i.

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές

Ορισμός:

Έστω ένα παίγνιο $\Gamma = \{\mathrm{N}, (\mathrm{X}_\iota, u_i)_{i\in\mathbb{N}^*}\}$. Θα λέμε ότι **η στρατηγική x_i του παίκτη i κυριαρχεί αυστηρά επί της στρατηγικής $\widetilde{x}_i$** εάν και μόνο εάν

$$u_i(x_i, x_{-i}) > u_i(\widetilde{x}_i, x_{-i}) \text{ για κάθε } x_{-i} \in \mathrm{X}_{-\iota}.$$

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές

Ορισμός:

Έστω ένα παίγνιο $\Gamma = \{\mathrm{N}, (\mathrm{X}_\iota, u_i)_{i \in \mathbb{N}^*}\}$. Θα λέμε ότι **η στρατηγική x_i του παίκτη i κυριαρχεί ασθενώς επί της στρατηγικής $\widetilde{x}_i$** εάν και μόνο εάν

$$u_i(x_i, x_{-i}) \geq u_i(\widetilde{x}_i, x_{-i}) \text{ για κάθε } x_{-i} \in \mathrm{X}_{-\iota}$$

και

$$u_i(x_i, x_{-i}) > u_i(\widetilde{x}_i, x_{-i}) \text{ για ένα τουλάχιστον } x_{-i} \in \mathrm{X}_{-\iota}.$$

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές – Παράδειγμα 3:

Παράδειγμα 3:

Έστω το σύνολο των παικτών $N = \{1,2\}$.

- Το σύνολο των στρατηγικών του παίκτη 1 είναι $X_1 = \{A_1, B_1, \Gamma_1\}$ και του παίκτη 2 είναι $X_2 = \{A_2, B_2, \Gamma_2\}$.
- Οι αποδόσεις των δύο παικτών φαίνονται στον παρακάτω **πίνακα αποδόσεων.**

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες Στρατηγικές – Παράδειγμα 3:

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$	$\mathbf{\Gamma_2}$
$\mathbf{A_1}$	0,0	1,1	1,2
$\mathbf{B_1}$	0,2	1,1	0,0
$\mathbf{\Gamma_1}$	1,2	0,1	0,1

Παρατηρούμε ότι η στρατηγική $\mathbf{A_1}$ κυριαρχεί ασθενώς επί της στρατηγικής B_1, αφού:

$$u_1(\mathbf{A_1}, \mathbf{A_2}) = 0 = u_i(\mathbf{B_1}, \mathbf{A_2})$$
$$u_1(\mathbf{A_1}, \mathbf{B_2}) = 1 = u_i(\mathbf{B_1}, \mathbf{B_2})$$
$$u_1(\mathbf{A_1}, \mathbf{\Gamma_2}) = \mathbf{1} > 0 = u_i(\mathbf{B_1}, \mathbf{\Gamma_2})$$

Άσκηση 1

<u>Άσκηση 1:</u>

Έστω το σύνολο των παικτών $N = \{1,2\}$. Το σύνολο των στρατηγικών του παίκτη 1 είναι $X_1 = \{A_1, B_1, \Gamma_1\}$ και του παίκτη 2 είναι $X_2 = \{A_2, B_2, \Gamma_2\}$. Οι αποδόσεις των δύο παικτών φαίνονται στον παρακάτω **πίνακα αποδόσεων.**

Άσκηση 1

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$	$\mathbf{\Gamma_2}$
$\mathbf{A_1}$	2,0	2,1	1,2
$\mathbf{B_1}$	0,0	1,1	1,1
$\mathbf{\Gamma_1}$	0,2	1,1	0,3

Να βρείτε ποιες στρατηγικές των παικτών 1,2 κυριαρχούν αυστηρά και ποιες ασθενώς έναντι άλλων στρατηγικών.

Άσκηση 2

Άσκηση 2:

Έστω το σύνολο των παικτών $N = \{1,2\}$. Το σύνολο των στρατηγικών του παίκτη 1 είναι $X_1 = \{A_1, B_1\}$ και του παίκτη 2 είναι $X_2 = \{A_2, B_2\}$. Οι αποδόσεις των δύο παικτών φαίνονται στον παρακάτω **πίνακα αποδόσεων.**

Άσκηση 2

	$\mathbf{A_2}$	$\mathbf{B_2}$
$\mathbf{A_1}$	$1,-1$	$-1,1$
$\mathbf{B_1}$	$-1,1$	$1,-1$

Υπάρχουν στρατηγικές των παικτών 1,2 που κυριαρχούν αυστηρά ή ασθενώς έναντι άλλων στρατηγικών;

Κυρίαρχες – Κυριαρχούμενες στρατηγικές

- Μπορούμε να δεχτούμε την σύμβαση ότι οι παίκτες δεν χρησιμοποιούν αυστηρά κυριαρχούμενες στρατηγικές.
- Αυτή η αρχή θα μας επιτρέψει να αναπτύξουμε μία μέθοδο με την οποία θα επιλύουμε με εύκολο τρόπο ορισμένες κατηγορίες παιγνίων.
- Η μέθοδος αυτή ονομάζεται **μέθοδος της διαδοχικής απαλοιφής αυστηρά κυριαρχούμενων στρατηγικών**.

Βιβλιογραφία

- Γ. Σταματόπουλος, Θεωρία Παιγνίων, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα. www.kallipos.gr